

DE VERORDENINGEN IN DE GEMEENTEN ZWAAG EN BLOKKER.

In de 6e aflevering van den vorigen jaargang van dit Tijdschrift (21e jaargang 1915 blz. 160/168) werd door mij een en ander medegedeeld over de verordeningen, die met het oog op de bestrijding van den knopworm en de bessenspanrups in de gemeenten Zwaag en Blokker waren in 't leven geroepen. Deze mededeeling blijkt echter, voor zoover de tekst der verordeningen betreft, een kleine wijziging te behoeven. Uit een ontvangen schrijven meende ik te moeten opmaken, dat de verordening *afgekondigd* was, in den vorm, als ik die in mijn bespreking had opgenomen. Dit bleek mij echter later niet juist te zijn, want wel was de verordening in den aangegeven vorm *oorspronkelijk* vastgesteld, maar zijn daarin later nog eenige veranderingen aangebracht, zoodat ten slotte de *afgekondigde* verordening er eenigszins anders uitzag.

Aangezien het niet onmogelijk is dat het door de gemeenten Zwaag en Blokker gegeven voorbeeld navolging zal vinden en het in mijn bespreking gegeven afschrift daarbij nog wel eens van dienst zou kunnen zijn, heb ik gemeend den lezers van dit tijdschrift den definitieven vorm der verordening niet te mogen onthouden. En dit te meer, omdat een der veranderingen be-

treft een bepaling, die vroeger in de verordeningen nopens de bestrijding van den Amerikaanschen kruisbessenmeeldauw steeds was opgenomen.

De thans in de gemeenten Zwaag en Blokker van kracht zijnde verordeningen luiden aldus:

Art. 1.

De gebruiker van een perceel, waarop zich struiken of stekken bevinden van roode en witte aalbes, zwarte bes of kruisbes, is verplicht vóór 1 November van elk jaar opgave te doen, aan den Burgemeester, van de grootte van dat perceel.

Art. 2.

Het is verboden, tusschen het tijdvak van 1 Februari tot 1 Juni van elk jaar, struiken of stekken van roode en witte aalbes, zwarte bes of kruisbes in de gemeente in te voeren, zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders.

Indien struiken of stekken zijn ingevoerd zonder bovengenoemde vergunning worden zij in beslag genomen en vernietigd.

Art. 3.

De ambtenaren van de gemeentepolitie, zoomede de ambtenaren van den phytopathologischen dienst en de leden van de commissie van advies van den phytopathologischen dienst voor Hoorn e. O. hebben tusschen zonsop- en zonsondergang toegang tot alle terreinen, bestemd tot het kweken en bewaren van tuinbouwproducten.

Art. 4.

Elke gebruiker van een perceel, waarop zich struiken of stekken van roode en witte aalbes, zwarte bes of kruisbes bevinden, is verplicht die maatregelen te nemen ter bestrijding van op deze vruchtsoorten voorkomende schadelijke insecten en in 't bijzonder van den knopworm (*Incurvaria capitella*) en de bessenspanrups (*Abraxas grossulariata*), welke door Burgemeester en Wethouders, in overleg met het hoofd van den phytopathologischen dienst en van de commissie van advies

van den phytopathologischen dienst, vóór 1 December van elk jaar ter openbare kennis zullen worden gebracht.

De uitvoering van deze maatregelen moet geëindigd zijn voor of op een eveneens door Burgemeester en Wethouders te bepalen datum.

Indien bijzondere omstandigheden dat gewenscht maken, kan door Burgemeester en Wethouders, in overleg met de hierboven genoemde deskundigen, een wijziging in dezen datum worden gebracht.

Ten aanzien van de behandeling van in de gemeente ingevoerde struiken of stekken kunnen bijzondere bestrijdingsmaatregelen worden voorgeschreven.

In bijzondere gevallen kan door Burgemeester en Wethouders, in overleg met bovengenoemde deskundigen, ontheffing van deze bepalingen worden verleend.

Art. 5.

Overtreding van een der bepalingen dezer verordening wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes dagen of geldboete van ten hoogste vijf-en-twintig gulden.

Als men deze verordening vergelijkt met die, welke ik in mijn vorige bespreking gaf, blijkt, dat behoudens enkele wijzigingen van ondergeschikt belang en het vervangen van Burgemeester door Burgemeester en Wethouders, aan welk college de uitvoerende macht is toegekend, er één verandering is van grooten omvang en beteekenis. Het vroegere artikel 5 is nl. in de afgekondigde verordening niet opgenomen.

Dit artikel luidde aldus: Indien een gebruiker van een perceel, waarop zich struiken bevinden van roode en witte aalbes, zwarte bes of kruisbes, nalatig is in de uitvoering der hem bij algemeene kennisgeving bekend gemaakte bestrijdingsmaatregelen, kunnen deze maatregelen, op bevel van den burgemeester en op kosten van den overtreder, worden uitgevoerd.

Een artikel van gelijke strekking was reeds vele malen opgenomen in verordeningen, die ter bestrijding van den Amerikaanschen kruisbessenmeeldauw indertijd in vele gemeenten van ons land werden vastgesteld en dit waarschijnlijk naar aanleiding van een ter Directie van den Landbouw opgesteld model voor zulk een verordening, waarin de bepaling was opgenomen:

Art. 4. Indien een eigenaar of een gebruiker van een perceel weigerachtig of nalatig is in het opvolgen van een, ingevolge art. 3a of b tot hem gericht last, zijn Burgemeester en Wethouders bevoegd de daar genoemde handelingen op kosten van den eigenaar of gebruiker te doen verrichten.

Het is echter gebleken, dat een dergelijke bepaling overbodig en dus niet wenschelijk was, aangezien Art. 180 van de gemeentewet reeds de bevoegheid geeft, om de aangegeven maatregelen op kosten van den overtreder uit te voeren.

Dit artikel luidt aldus: Onder de uitvoering der verordeningen van den Raad, behoort de bevoegheid tot het, desnoods ten koste der overtreders, doen wegnemen, beletten of verrigten van hetgeen in strijd met die verordeningen wordt daargesteld, ondernomen of nagelaten. Spoedeischende gevallen uitgezonderd, geschiedt dit niet, dan nadat de belanghebbende schriftelijk is gewaarschuwd.

Aangezien deze aangelegenheid dus in een wet geregeld is, is een herhaling van deze regeling in een verordening niet alleen niet noodig, maar ook niet gewenscht.

De Heer MR. DR. M. W. C. BORDEWIJK, leeraar aan de Rijks Hoogere Land-, Tuin- en Boschbouwschool te Wageningen, was zoo welwillend mij uitvoerig in te lichten over dit punt, waarvoor ik ZEd.Zgel. hierbij gaarne mijn dank betuig. Het zij mij vergund, uit het door mij ontvangen antwoord het volgende aan te halen:

„Art. 180 der gemeentewet maakt een art. in een verordening,

„als door U bedoeld, *volmaakt overbodig*. Het heeft geenerlei „zin, dat een verordening van een lager lichaam de wet gaat „napraten, want alsdan verbindt toch niet het lager, maar wel „het hooger voorschrift”.

„Wanneer nu bovendien nog dit napraten gebrekkig, d. i. „met afwijkingen geschiedt, dan hebben Gedeputeerde Staten „groot gelijk, wanneer zij wegens strijd met de wet vernietiging „gaan aanvragen. De overtolligheid wordt dan schadelijk.

„Dat is *in casu* het geval. Art 180 gemeentewet spreekt van „overtreders, de verordening van eigenaars of gebruikers”; „Art. 180 gewaagt van „doen wegnemen, beletten of verrigten”; „de verordening alleen van „te doen verrichten”. De wet geeft „dus meer dan de verordening en deze kan toch niet een „wettelijke bevoegdheid gaan besnoeien?!”

„Men mag echter nog verder gaan en volhouden, dat de „lagere wetgever geheel moet afblijven van hetgeen de hoogere „heeft geregeld, zelfs al zou hij zich tot zuiver copieeren van „het hoogere voorschrift bepalen. Want, dit doende, treedt het „lager college in hetgeen van algemeen Rijksbelang is, vermits „de rijkswet den politiedwang voor alle gemeente, uniform heeft „geregeld”.

„Stel dat onze gemeentewet *na* zoo'n verordening was inge- „voerd, dan zou zeker een artikel in een gemeenteverordening „dat den politiedwang *geheel* eender regelde als art. 180 der „gemeentewet, toch door art. 151 dezer wet worden achterhaald „en van rechtswege ophouden te gelden. Zoo brengt art. 151 „in verband gebracht met art. 150 der gemeentewet, er mij toe, „aan te nemen, dat het niet geoorloofd is, enig artikel, welk „ook, uit die wet over te planten in een verordening. Het mag „niet en het heeft geen zin, daar het geen nieuw recht vestigt. „Alleen een speciale wet zou zulks vermogen en zou dan natuur- „lijk tevens op andere wijze kunnen regelen dan art. 180 der „gemeentewet dit punt heeft voorzien.”

Tot zoover het schrijven van MR. BORDEWIJK.

Ik behoef aan deze uiteenzetting natuurlijk niets meer toe te voegen. Het is dus juist, dat in de verordeningen in Zwaag en Blokker geen bepaling is opgenomen, die het recht geeft datgene uit te voeren, wat door den overtreder van de andere bepalingen der verordening, was nagelaten. Dit recht is reeds in art. 180 van de gemeentewet aan Burgemeester en Wethouders toegekend.

Het is goed, dat dit door allen, die met een dergelijke verordening iets te maken kunnen krijgen, goed onthouden wordt, want de afwezigheid van zulk een bepaling zou bij hen, die art. 180 van de gemeentewet niet kennen, (en dit zullen er wel vele zijn) het vermoeden kunnen wekken, dat bij overtreding alleen boete of hechtenis geëischt zou kunnen worden, maar het werk zelf onuitgevoerd zou kunnen blijven. Dit is echter niet het geval.

Wageningen, Maart 1916.

N. VAN POETEREN.

Art. 150 en 151 van de gemeentewet luiden aldus:

150. De plaatselijke verordeningen, waaronder alle voorschriften en beschikkingen van den Raad en van burgemeester en wethouders worden verstaan, treden niet in hetgeen van algemeen Rijks- of provinciaal belang is.

Bij twijfel of een verordening dit deed, verbindt zij, totdat art. 153 is toegepast.

151. De bepalingen van plaatselijke verordeningen in wier onderwerp door eene wet, een algemeen maatregel van inwendig bestuur of eene provinciale verordening wordt voorzien, houden van regtswege op te gelden.